

POSTANOWIENIE

Dnia 21 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Demendecki (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Mirosław Sadowski

Mariusz Grzegorz Wilczyński (ławnik Sądu Najwyższego)

w sprawie z powództwa Syndyka masy upadłości Spółdzielczej Kasy
Oszczędnościowo-Kredytowej w W. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w W.
przeciwko J. M.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych 21 grudnia 2022 r.,

skargi nadzwyczajnej wniesionej przez Prokuratora Generalnego od nakazu zapłaty
w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim z
28 listopada 2018 r., sygn. I Nc 2514/18,

- 1. odrzuca skargę nadzwyczajną;**
- 2. znosi wzajemnie koszty postępowania wywołanego
wniesieniem skargi nadzwyczajnej.**

UZASADNIENIE

Pismem z 28 marca 2022 r. Prokurator Generalny wywiódł
skargę nadzwyczajną od prawomocnego nakazu zapłaty Sądu Rejonowego
w Mińsku Mazowieckim z dnia 28 listopada 2018 r. sygn. akt I Nc 2514/18
w sprawie z powództwa Syndyka masy upadłości Spółdzielczej Kasy
Oszczędnościowo- Kredytowej w W. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w W.
przeciwko J. M. o zapłatę.

Powyższy prawomocny nakaz zapłaty został zaskarżony – na podstawie art. 89 § 1 w zw. z art. 115 § 1 i § 1a ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1904 ze zm.; dalej: ustawa o SN), z uwagi na konieczność zapewnienia zgodności z zasadą demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej (...) – w całości.

Na podstawie art. 89 § 1 pkt 1 i 2 ustawy o SN zaskarżonemu orzeczeniu Prokurator Generalny zarzucił:

I. naruszenie zasad, wolności i praw człowieka i obywatela określonych w art. 2, art. 32 ust. 1 i art. 76 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. nr 78, poz. 486 ze zm.) tj.: zasady demokratycznego państwa prawa, zasady ochrony konsumentów, zasady zaufania jednostki do państwa oraz zasady równości wobec prawa w płaszczyźnie jego stosowania, polegające na dokonaniu rozszerzającej wykładni niewystarczająco precyzyjnej i określonej normy prawa materialnego tj. art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 2412 ze zm.; dalej: ustawa o s.k.o.k.) z pominięciem powołanych zasad konstytucyjnych oraz systemowej i celowościowej egzegezy regulacji dotyczących istoty funkcjonowania spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych i odpowiedzialności członków Kasy wynikających z art. 3, art. 19 § 2 i 3, art. 38 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1285 ze zm.; dalej: p.s.) w zw. z art. 2 ustawy o s.k.o.k. oraz regulacji art. 333 ust. 1, art. 173, art. 144 i art. 61 i 62 ustawy z dnia 28 lutego 2013 r. Prawo upadłościowe upadłościowe (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1228 ze zm.; dalej: p.u.), oraz celu postępowania upadłościowego, co w konsekwencji doprowadziło do naruszenia prawa własności pozwanego J. M. i pozbawienia go ochrony jako konsumenta, a ponadto spowodowało nieuzasadnione, w świetle konstytucyjnej zasady równości, zróżnicowanie sytuacji członków Kasy de facto pozbawiające pozwanego jako członka SKOK w upadłości jego ustawowego uprawnienia do zakwestionowania zasadności zwiększenia swojej partycypacji w stratach kasy wobec zastąpienia decyzją Syndyka dnia 28 października 2016 r. nr [...], zastrzeżonej do wyłącznej właściwości Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli) Kasy, uchwały w przedmiocie sposobu pokrycia strat bilansowych,

co powoduje poczucie pokrzywdzenia i dyskryminacji obywatela, a ponadto sprawia, że zaskarżony nakaz został wydany z naruszeniem konstytucyjnego standardu rzetelnego i zgodnego z prawem rozpatrzenia sprawy i nie może zostać uznany za orzeczenie sprawiedliwe wobec uwzględnienia bezpodstawnego żądania powoda;

II. naruszenia w sposób rażący prawa, tj.:

1) prawa procesowego, tj. art. 499 § 1 pkt 1 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i wydanie nakazu zapłaty w sytuacji, gdy twierdzenia faktyczne zawarte w pozwie w świetle przepisów prawa materialnego oraz postanowień Statutu Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej w W. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w W. nie uzasadniały dochodzonego roszczenia, które było oczywiście bezzasadne, co winno skutkować oddaleniem pozwu;

2/ prawa materialnego, tj.:

- art. 38 § 1 pkt 4 p.s. w zw. z art. 2 oraz art. 26 ust. 3 ustawy o s.k.o.k. i § 59 ust. 5 Statutu Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej w W. w zw. z art. 333 ust. 1, art. 173, art. 144 i art. 61 i 62 ustawy Prawo upadłościowe poprzez ich błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie skutkujące uwzględnieniem dochodzonego przez powoda roszczenia i wydaniem nakazu zapłaty w sytuacji, gdy prawidłowa interpretacja powołanych przepisów i ich poprawne zastosowanie, przy uwzględnieniu wykładni prokonstytucyjnej i okoliczności sprawy prowadzi do wniosku, iż syndyk nie posiadał kompetencji do zastąpienia decyzją z dnia 28 października 2016 r. nr [...] podjętą w oparciu o § 59 ust. 5 Statutu Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej w W. w zw. z art. 26 ust. 3 ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo- kredytowych, (regulującego zasady pokrycia strat Kasy wynikające z prowadzenia jej normalnej działalności w celu zapewnienia jej stabilności finansowej), zastrzeżonej do wyłącznej kompetencji Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli) uchwały podjętej w terminie określonym w art. 39 § 1 p.s. w przedmiocie sposobu pokrycia straty bilansowej, a w konsekwencji także dochodzenia w niniejszej sprawie przeciwko pozwanemu roszczenia o zapłatę należności w wymiarze podwójnej wysokości udziałów, bowiem kwota objęta pozwem nie weszła, z uwagi na niespełnienie warunków pozwalających na przekształcenie potencjalnego uprawnienia Kasy wobec jej

członka w wierzytelność o konkretnej wysokości, w skład masy upadłości, stąd czynność ta nie mieściła w sferze zarządu majątkiem upadłego uprawniające syndyka do jej ściągnięcia po ogłoszeniu upadłości Kasy w celu zaspokojenia wierzycieli upadłego w postępowaniu upadłościowym, tym bardziej, że przepis art. 135 ustawy Prawo upadłościowe w zw. z art. 2 ustawy o s.k.o.k. kredytowych przyznaje syndykowi w sposób wyraźny uprawnienie wyłącznie do domagania się od członków Kasy wpłaty nieuiszczonej części udziału skonkretyzowanego przez ogłoszeniem upadłości, nie zaś należności odniesionej do wysokości udziału, zwłaszcza w podwójnej wysokości,

- art. 5 k.c. poprzez niezastosowanie, a w rezultacie niesłuszne wydanie nakazu zapłaty zasądzającego od pozwanego na rzecz powoda dochodzonej w sprawie należności w sytuacji, gdy przyczyną powstania straty bilansowej SKOK w W. w upadłości likwidacyjnej nie były ekonomicznie nietrafne decyzje biznesowe organu zarządzającego i nie zaistniała w stanie faktycznym sprawy modelowa sytuacja, w której pozwany jako udziałowiec Kasy winien być obciążony stratą finansową w ramach ryzyka prowadzenia działalności tego podmiotu, bowiem strata ta powstała na skutek działalności przestępczej zorganizowanej grupy na szkodę Kasy, stąd pozwany jako jej udziałowiec nie miał jakiegokolwiek realnej możliwości wpływania na sposób jej działalności i sam jest poszkodowany deliktem innych osób, co winno prowadzić do zastosowania przez Sąd przepisu art. 5 k.c. do oceny tak realizowanego prawa podmiotowego powoda i odmówienia mu udzielenia ochrony prawnej z uwagi na naruszenie zasad uczciwego i równego traktowania członków Kasy prowadzącego w istocie do rozszerzenia odpowiedzialności pozwanego w sposób godzący w treść przepisu art. 19 § 3 p.s. obejmującej konsekwencje czynów zabronionych innych osób, których popełnienie było jedną z przyczyn upadłości Kasy i z tych powodów jest sprzeczne z zasadą elementarnej sprawiedliwości i zasadami współżycia społecznego.

W oparciu o powyższe zarzuty, rozwinięte następnie w uzasadnieniu skargi nadzwyczajnej, Prokurator Generalny – działając na podstawie art. 91 § 1 ustawy o SN – wniósł o uchylenie zaskarżonego nakazu zapłaty w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Mińsku

Mazowieckim z pozostawieniem temu sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania ze skargi nadzwyczajnej.

Skarżący Prokurator Generalny przedstawił w swym środku zaskarżenia dotychczasowy przebieg postępowania. Powód – syndyk masy upadłości Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej w W. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w W. w pozwie z 3 sierpnia 2018 r. złożonym w elektronicznym postępowaniu upominawczym do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie VI Wydział Gospodarczy wniósł o zasądzenie od pozwanego J. M. kwoty 330,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie oraz obciążenie kosztami procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądania wskazał, iż powód dochodzi roszczenia z tytułu wpłaconych i posiadanych przez J. M. udziałów w Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej w W., a więc obowiązków powstałych z tytułu członkostwa. Podniesiono, że pozwany złożył 21 listopada 2007 r. deklarację członkowską w SKOK W.. J. M. poświadczył, że będzie ściśle przestrzegał przepisów obowiązującego statutu i regulaminów, których treść jest mu znana, uchwał Walnego Zebrania oraz postanowień władz statutowych. Po podpisaniu i złożeniu deklaracji członkowskiej uiszczył wkład członkowski w wysokości 1,00 zł, opłaciła wpisowe w kwocie 39,00 zł oraz wniósł jeden udział obowiązkowy w kwocie 30,00 zł. Złożył również oświadczenie o zadeklarowaniu dobrowolnych nadobowiązkowych udziałów, które zobowiązał się wpłacić do kasy w terminie 30 dni od złożenia oświadczenia. Udziały nadobowiązkowe zostały wniesione i opłacone przez pozwanego. Zarówno środki wpłacone przez niego tytułem udziału obowiązkowego jak i udziałów nadobowiązkowych zostały zaewidencjonowane na rachunku bankowym funduszu udziałowego SKOK W.. Łączna kwota zadeklarowanych i wpłaconych przez pozwanego udziałów obowiązkowych i nadobowiązkowych stanowi równowartość kwoty dochodzonej pozwem.

W dniu 4 listopada 2014 r. Komisja Nadzoru Finansowego podjęła decyzję o ustanowieniu zarządcy komisarycznego w SKOK W.. W dniu 10 grudnia 2014 r. zarządca komisaryczny poinformował KNF, że Kasa nie reguluje bieżących zobowiązań. Wobec powyższego KNF decyzją z 11 grudnia 2014 r. zawiesiła działalność SKOK w W.. Postanowieniem z 5 lutego 2015 r. Sąd Rejonowy dla m.

st. Warszawy w Warszawie w sprawie o sygn. X GU 53/15 ogłosił upadłość SKOK W. z siedzibą w W. z możliwością zawarcia układu. Postanowieniem z 19 marca 2015 r., X GUp 87/15, Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie zmienił postanowienie z 5 lutego 2015 r. o ogłoszeniu upadłości w ten sposób, że zmieniono sposób prowadzenia postępowania upadłościowego na postępowanie obejmujące likwidację majątku upadłego. Jednocześnie odwołano zarządcę masy upadłości, a na syndyka masy upadłości wyznaczono L. K..

Decyzją nr [...] z 17 marca 2015 r. zarządca masy upadłości SKOK w W. działając na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy o s.k.o.k. oraz § 59 ust. 2 statutu SKOK W. w związku z odnotowaną za 2014 rok stratą bilansową Kasy zdecydował o zaliczeniu środków zgromadzonych w ramach funduszu zasobowego w kwocie 170 990 885,28 zł i funduszu udziałowego w kwocie 34 083 090,00 zł, a także wszelkich wpłaconych przez członków SKOK W. środków na pokrycie tej straty Kasy za 2014 rok.

Wobec faktu, że strata za rok 2014 w wysokości 2 264 215 497,98 zł nie została w całości pokryta zarówno z funduszu zasobowego jak i z funduszu udziałowego, decyzją syndyka masy upadłości SKOK W. z 28 października 2016 r., nr [...], wydaną na podstawie § 59 ust. 5 Statutu w zw. z art. 26 ust. 3 ustawy o s.k.o.k., syndyk stwierdził, że członkowie SKOK W. ponoszą odpowiedzialność za jej stratę bilansową do podwójnej wysokości wpłaconych udziałów, oznaczając granice tej odpowiedzialności w ten sposób, że członek Kasy, w związku z zaistniałą stratą, jest zobowiązany do dopłaty 100% wartości posiadanych i wpłaconych udziałów.

W związku z powyższym, syndyk wezwał pozwanego do zapłaty na rzecz SKOK W. kwoty stanowiącej równowartość wpłaconych przez niego udziałów, jednak pozwana ich nie uiściła.

W zakresie podstawy prawnej dochodzonego roszczenia powód powołał się na przepisy p.s., ustawy o s.k.o.k. oraz postanowienia statutu SKOK W., z których wynika odpowiedzialność członków Kasy za straty powstałe w Kasie, a w szczególności § 59 ust. 5 Statutu SKOK W. w zw. z art. 26 ust. 3 ustawy o s.k.o.k. oraz art. 19 § 2 w zw. z art. 2 p.s. oraz opisaną powyżej decyzję z 28 października 2016 r.

Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny stwierdził, że brak jest podstaw do wydania nakazu zapłaty i na podstawie art. 505³³ § 1 k.p.c. przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w Mińsku Mazowieckim jako sądowi właściwemu do rozpoznania sprawy według właściwości ogólnej pozwanego.

Sprawa powyższa została zarejestrowana pod sygn. I Nc 2514/18 w Sądzie Rejonowym w Mińsku Mazowieckim i 28 listopada 2018 r. sąd ten wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, mocą którego nakazał, aby pozwany zapłacił na rzecz powoda kwotę 330,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 30 maja 2017 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 101,50 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu albo wniósł w tymże terminie sprzeciw.

Pozwany w ustawowym terminie nie wniósł sprzeciwu, a nakaz stał się prawomocny.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga nadzwyczajna jest niedopuszczalna i dlatego podlega odrzuceniu.

Zgodnie z art. 89 § 1 ustawy o SN, jeżeli jest to konieczne dla zapewnienia zgodności z zasadą demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, od prawomocnego orzeczenia sądu powszechnego lub sądu wojskowego kończącego postępowanie w sprawie może być wniesiona skarga nadzwyczajna, o ile: 1) orzeczenie narusza zasady lub wolności i prawa człowieka i obywatela określone w Konstytucji lub 2) orzeczenie w sposób rażący narusza prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, lub 3) zachodzi oczywista sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego – a orzeczenie nie może być uchylone lub zmienione w trybie innych nadzwyczajnych środków zaskarżenia.

Skarga nadzwyczajna jest instrumentem szeroko rozumianego wymiaru sprawiedliwości w znaczeniu określonym w art. 175 ust. 1 Konstytucji RP. Jej celem jest wyeliminowanie z obrotu wadliwych, a jednocześnie naruszających zasady sprawiedliwości społecznej, orzeczeń sądowych, które dotyczą konkretnych,

indywidualizowanych podmiotów (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 3 kwietnia 2019 r., I NSNk 2/19; wyroki Sądu Najwyższego z: 9 grudnia 2020 r., I NSNu 1/20; 13 stycznia 2021 r., I NSNk 3/19). Rolą kontroli nadzwyczajnej nie jest jednak eliminowanie wszystkich wadliwych orzeczeń. Wyjątkowość orzekania w ramach tej instytucji powinna dotyczyć tylko tych z nich, które nie dadzą się pogodzić z podstawowymi zasadami demokratycznego państwa prawnego, będąc *prima facie* orzeczeniami w sposób elementarny niesprawiedliwymi (por. wyrok Sądu Najwyższego z 15 grudnia 2021 r., I NSNc 146/21). W piśmiennictwie zauważa się, że z formalnego punktu widzenia skarga nadzwyczajna należy do nadzwyczajnych środków zaskarżenia o złożonym charakterze (*T. Ereciński, K. Weitz, Skarga nadzwyczajna w sprawach cywilnych, Przegląd Sądowy 2019 r., Nr 2, s. 8*).

Przechodząc do wyłożenia zasadniczych motywów wydanego orzeczenia, Sąd Najwyższy stwierdza, że przyczyną odrzucenia skargi nadzwyczajnej w niniejszej sprawie była bardzo niska wartość przedmiotu zaskarżenia, opiewająca na kwotę 330,00 zł (pominięte zostają w tym miejscu zasądzone zaskarżonym nakazem zapłaty ustawowe odsetki oraz koszty procesu) (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 listopada 2022 r., I NSNc 297/22).

W pierwszej kolejności odnotować należy, że przepisy ustawy o SN regulujące instytucję skargi nadzwyczajnej (art. 89-95) nie uzależniają możliwości wniesienia skargi od wartości przedmiotu sporu lub wartości przedmiotu zaskarżenia (*rationae valoris*). Zgodnie z art. 95 pkt 1 ustawy o SN, w zakresie nieuregulowanym przepisami ustawy do skargi nadzwyczajnej, w tym postępowania w sprawie tej skargi, stosuje się w zakresie spraw cywilnych – przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego dotyczące skargi kasacyjnej, z wyłączeniem art. 398⁴ § 2 oraz art. 398⁹ k.p.c. Na mocy art. 398² § 1 k.p.c., skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych, a w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych – niższa niż dziesięć tysięcy złotych. Jednakże w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawach o przyznanie i o wstrzymanie emerytury lub renty oraz

o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego. Niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia skarga kasacyjna przysługuje także w sprawach o odszkodowanie z tytułu wyrządzenia szkody przez wydanie prawomocnego orzeczenia niezgodnego z prawem.

Sądowi Najwyższemu w składzie orzekającym znane są wcześniejsze judykaty, w których akcentowano brak ograniczeń *rationae valoris* we wnoszeniu skarg nadzwyczajnych. W wyroku z 8 maja 2019 r., I NSNc 2/19, Sąd Najwyższy wskazał, że „(...) w postępowaniu ze skargi nadzwyczajnej nie ma zastosowania art. 398² § 1 k.p.c., uzależniający dopuszczalność skargi – co do zasady – od wartości przedmiotu zaskarżenia. Innymi słowy, wniesienie skargi nadzwyczajnej jest dopuszczalne od każdego orzeczenia, wskazanego w art. 89 § 1 ustawy o SN bez względu na wartość przedmiotu zaskarżenia. Przyjęcie poglądu przeciwnego skutkowałoby natomiast koniecznością odrzucenia rozpatrywanej skargi nadzwyczajnej”. Na podobnym stanowisku stanął Sąd Najwyższy w wyroku z 19 stycznia 2021 r., I NSNc 50/20.

Skład orzekający Sądu Najwyższego w niniejszej sprawie zasadniczo przychylił się do powyższego poglądu, podkreśla jednak, że nie może on być wykorzystywany w sposób absolutny (niejako „do granic absurdu”). W powołanych powyżej orzeczeniach wartość przedmiotu zaskarżenia wynosiła kilkanaście tysięcy złotych (w sprawie I NSNc 2/19 – 15 995 zł, zaś w sprawie I NSNc 50/20 – 19 590 zł), tymczasem w sprawie niniejszej należność główna zasądzona zaskarżonym nakazem zapłaty opiewa na kwotę 330 zł. Taką też sumą pieniężną oznaczył wartość przedmiotu zaskarżenia Prokurator Generalny (s. 2 skargi nadzwyczajnej). Należy zauważyć, że kwota ta – w chwili wniesienia skargi nadzwyczajnej (marzec 2022 r.) i wydania orzeczenia przez Sąd Najwyższy (grudzień 2022 r.) – stanowiła nieco ponad 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2022 r., wynoszącego 3010 zł [§ 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2021 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2022 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 1690)]. Jasne jest również, że skarga nadzwyczajna może być wywiedziona przy bardzo niskiej wartości przedmiotu sporu, gdy w sprawie doszło jednak, w toku dotychczasowego postępowania, do naruszenia praw procesowych strony

(tzn. gdy istotna z perspektywy skargi jest nie tyle utrata środków o wymiernej wartości, co „utrata” niewymiernego co do wartości prawa jednostki), które to naruszenia skarga ma za zadanie usunąć (tak w sprawie rozstrzygniętej postanowieniem Sądu Najwyższego z 21 września 2021 r., I NSNc 78/20).

Powyższe musi zostać wzięte pod uwagę przy analizie dopuszczalności skargi nadzwyczajnej. Nie może ona przysługiwać w sprawach *de minimis*, angażuje bowiem znaczne siły i środki wymiaru sprawiedliwości – sądów powszechnych oraz Sądu Najwyższego. W sprawie niniejszej akta zostały zwrócone do Sądu Rejonowego w Węgrowie celem sporządzenia uzasadnienia zaskarżonego nakazu zapłaty. Skargę nadzwyczajną rozpoznaje Sąd Najwyższy w składzie dwóch sędziów zawodowych oraz jednego ławnika Sądu Najwyższego (lub nawet w składzie powiększonym – art. 94 § 1 i 2 ustawy o SN). Do tego w grę wchodzi koszt obsługi asystenckiej, biurowej, nie wspominając już o kosztach przesyłek generowanych w danej sprawie.

Niezależnie od powyższego wydaje się, że w niniejszej sprawie pozwany nie był szczególnie zainteresowany pozytywnym dla niego rozwiązaniem sprawy. Nie wniósł w ustawowym terminie sprzeciwu, nie podejmował żadnych działań procesowych, co w zasadzie świadczy o tym, że pogodził się z koniecznością zapłaty kwestionowanej należności, która nie miała dla niego znaczącego waloru finansowego. W takiej sytuacji działanie Prokuratora Generalnego wydaje się mieć cel inny niż wynikający z założeń skargi nadzwyczajnej – Sąd Najwyższy w niniejszym składzie uważa jednak, że skarga ta nie może służyć kształtowaniu polityki legislacyjnej wobec konkretnych zagadnień związanych z funkcjonowaniem SKOK-ów, zaś w zakresie normatywnym problemu prawnego wynikającego z treści skargi wskazane byłyby raczej działania ustawodawcze (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 listopada 2022 r., I NSNc 297/22).

Wszystko to powoduje, że skarga nadzwyczajna – choć co do zasady wolna od ograniczeń natury *rationae valoris* – nie może być wnoszona w sprawach o skrajnie niewielkiej wartości przedmiotu zaskarżenia, przy braku innego niż finansowy interesu strony, co w niniejszej sprawie miało w istocie miejsce.

Zgodnie z art. 398⁶ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy odrzuca skargę kasacyjną, która podlegała odrzuceniu przez sąd drugiej instancji, albo zwraca ją temu sądowi

w celu usunięcia dostrzeżonych braków. Stosownie zaś do art. 398⁶ § 2 k.p.c., sąd drugiej instancji odrzuca skargę kasacyjną wniesioną po upływie terminu, skargę niespełniającą wymagań określonych w art. 398⁴ § 1, nieopłaconą oraz skargę, której braków nie usunięto w terminie lub z innych przyczyn niedopuszczalną. Powołane przepisy, poprzez odesłanie wynikające z art. 95 pkt 1 ustawy o SN, stosuje się do postępowania ze skargi nadzwyczajnej.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji, odrzucając skargę nadzwyczajną. O wzajemnym zniesieniu kosztów postępowania wywołanego wniesioną skargą nadzwyczajną Sąd Najwyższy orzekł na podstawie z art. 398¹⁸ k.p.c., zgodnie z którym w razie wniesienia skargi kasacyjnej przez Prokuratora Generalnego, Rzecznika Praw Obywatelskich lub Rzecznika Praw Dziecka koszty procesu w postępowaniu kasacyjnym podlegają wzajemnemu zniesieniu. Powołany przepis z mocy art. 95 pkt 1 ustawy o SN stosuje się również do postępowania w sprawie skargi nadzwyczajnej.

[as]

l.n